

Regeringens proposition

1985/86: 18

om godkännande av protokoll nr 8 till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

Prop.
1985/86: 18

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 3 oktober 1985.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Lennart Bodström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner protokoll nr 8 till konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Protokollet innehåller regler om ändringar i proceduren inför kommissionen och domstolen i Strasbourg. Den viktigaste ändringen är att kommissionen skall kunna arbeta på kamrar. Genom protokollet ändras artiklarna 20, 21, 23, 28–31, 34, 40, 41 och 43 i konventionen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 oktober 1985

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundqvist, Feldt, Sigurdson, Gustafson, Leijon. Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Bodström

Proposition om godkännande av protokoll nr 8 till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

1 Inledning

Med stöd av riksdagens godkännande (prop. 1951: 165, UU 1951: 11, rskr 1951: 251) deponerade Sverige den 4 februari 1952 ratifikationsinstrumentet avseende konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. De i konventionen upptagna rättigheterna har sedermera kompletterats genom tilläggsprotokoll av den 20 mars 1952 (prop. 1953: 32, UU 1953: 1, rskr 1953: 124) och protokoll nr 4 av den 16 september 1963 (prop. 1964: 87, UU 1964: 4, rskr 1964: 137). De svenska ratifikationsinstrumenten avseende dessa protokoll deponerades den 22 juni 1953 respektive den 13 juni 1964.

Genom protokoll nr 2 av den 6 maj 1963 (se betr. protokoll nr 4) fick den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna behörighet att under vissa förutsättningar avge rådgivande yttranden. Protokoll nr 3, som också undertecknades den 6 maj 1963 (se betr. protokoll nr 4), avsåg ändring av artiklarna 29, 30 och 34 i konventionen i syfte att underlätta arbetet för den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna. Genom protokoll nr 5 av den 20 januari 1966 ändrades artiklarna 22 och 40 i konventionen när det gällde mandattiden för ledamöterna av kommissionen och av den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

I protokoll nr 6 av den 28 april 1983 behandlas dödsstraffets avskaffande i fredstid (prop. 1983/84: 31, UU 1983/84: 4, rskr 1983/84: 62).

Riksdagen har nyligen godkänt protokoll nr 7 av den 22 november 1984. Detta protokoll uppställer garantier för vissa ytterligare rättigheter, bl. a. rätt till prövning i två instanser av brottmål, rätt till ersättning för oriktiga brottmålsdomar och krav på lika behandling av makar i vissa familjerättsliga frågor (prop. 1984/85: 123, JuU 1984/85: 31, rskr 1984/85: 305). Jag avser senare idag föreslå att Sverige ratificerar detta protokoll.

Europarådets ministerkommitté har vid sitt 379:e ställföreträdamöte i januari 1985 antagit texten till ett åttonde tilläggsprotokoll till konven-

tionen. Protokollet, som rör proceduren inför kommissionen och domstolen för de mänskliga rättigheterna, öppnades för undertecknande av ministerkommittén den 19 mars 1985, då det skrevs under av Sverige. Protokollet står öppet för undertecknande av de medlemsstater i Europarådet som har undertecknat konventionen.

Protokollet blir bindande för medlemsstaterna genom undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller undertecknande med förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, följt av ratifikation, godtagande eller godkännande. Protokollet träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av den period om tre månader från den dag då alla parter i konventionen har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av protokollet i enlighet med bestämmelserna i artikel 12.

De engelska och franska texterna, som har samma giltighet, samt en översättning till svenska hör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Jag avser nu ta upp frågan om godkännande av detta tilläggsprotokoll.

2 Protokollets innehåll

Protokoll nr 8 till den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna består av en inledning och 14 artiklar.

Artikel 1

Genom artikel 1 ändras den nuvarande texten i artikel 20 i konventionen. Denna har följande lydelse:

Kommissionen består av ledamöter till samma antal som de höga fördragsslutande parterna. Mer än en ledamot av kommissionen må ej vara medborgare i en och samma stat.

Denna text blir nu punkt 1 i den nya artikel 20. Därefter läggs fyra nya punkter till.

Enligt den nya punkt 2 är huvudregeln att kommissionen skall sammanträda i plenum. Den kan dock upprätta kammare, som var och en skall bestå av minst sju ledamöter. Kamrarna kan gå igenom framställningar som har getts in enligt artikel 25, dvs. framställningar som enskilda personer, icke-statliga organisationer eller grupper av enskilda har gett in till kommissionen. Som villkor för prövning i kammare uppställs att framställningarna kan handläggas på grundval av vedertagen rättspraxis och att de inte ger upphov till någon viktig fråga som rör tolkningen eller tillämpningen av konventionen. Syftet är alltså att kamrarna – med det nu nämnda förbehållet – skall kunna utöva alla de befogenheter som kommissionen har tilldelats i konventionen. Ett ytterligare förbehåll ställs upp i punkt 5 (se i det följande).

Den nya punkt 2 föreskriver vidare att den ledamot av kommissionen vars inval har skett med hänsyn till en hög fördragsslutande part, mot vilken en framställning har getts in, har rätt att ingå i den kammare till vilken framställningen har hänskjutits. Som jämförelse kan nämnas regeln i artikel 43 som föreskriver att den domare som kommer från en stat som är part i målet skall vara självskriven ledamot av den avdelning av domstolen som dömer i målet.

Enligt den nya punkt 3 kan kommissionen tillsätta kommittéer, var och en med minst tre ledamöter. En sådan kommitté har befogenhet att genom ett enhälligt beslut avvisa eller från ärendeförteckningen stryka en framställning som har getts in enligt artikel 25. Förutsättningen är dock att ett sådant beslut kan fattas utan ytterligare undersökning.

Enligt den nya punkt 4 kan en kammare eller kommitté när som helst avsäga sig sin domsrätt till förmån för hela kommissionen. Kommissionen har också möjlighet att besluta att överta prövningen av en framställning som har hänskjutits till en kammare eller kommitté.

Som nyss nämnts är en kammare inte behörig att utöva alla uppgifter som ankommer på kommissionen. Utöver de inskränkningar som följer av den nya punkt 2 föreskrivs i nya punkt 5 att hela kommissionen måste delta vid genomgång av ansökningar som har getts in enligt artikel 24, dvs. då en konventionsstat har gjort gällande att en annan konventionsstat bryter mot konventionen, samt då kommissionen utnyttjar sin rätt att hänskjuta ett ärende till domstolen och då den beslutar om sin arbetsordning.

Artikel 2

Genom artikel 2 ändras den nuvarande artikel 21 i konventionen. Denna handlar om val av ledamöter i kommissionen och innehåller f. n. två punkter. Genom tilläggsprotokollet föreslås nu att en ny tredje punkt skall fogas till artikeln.

Enligt den nya punkt 3 skall kandidaterna till kommissionen vara moraliskt högtstående och antingen uppfylla de villkor som erfordras för utnämning till högre domarbefattning eller vara personer av erkänd kompetens inom nationell eller internationell rätt.

Artikel 3

Genom artikel 3 ändras nuvarande artikel 23 i konventionen. Denna föreskriver att kommissionens ledamöter tar säte i kommissionen i egenskap av enskilda personer. Till denna text fogas nu ett tillägg av innebörd att ledamöterna under sin mandattid inte skall inneha en sådan annan ställning som är oförenlig med deras oberoende och opartiskhet som ledamöter av kommissionen eller med de krav som kan ställas på detta ämbete.

Artikel 4

Genom artikel 4 ändras artikel 28 i konventionen. Den nuvarande texten i den sistnämnda artikeln skall med vissa justeringar utgöra punkt 1 i en ny

artikel 28. Artikel 30, som fick sin nuvarande lydelse genom protokoll nr 3 till konventionen, överförs samtidigt med vissa redaktionella justeringar till artikel 28 där den bildar en ny punkt 2. Den nya artikel 28 framgår i sin helhet av bilagan. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Artikel 5

Genom artikel 5 ändras lydelsen av artikel 29 i konventionen. Artikeln, som fick sin nuvarande lydelse genom protokoll nr 3 till konventionen, har f. n. följande lydelse:

Oaktat kommissionen upptagit en framställning enligt artikel 25, må den enhälligt besluta att avvisa densamma, därest kommissionen vid sin prövning finner att någon i artikel 27 angiven grund för att icke upptaga framställning föreligger.

I sådant fall skall beslutet delgivas parterna.

Som framgår reglerar bestämmelsen vilka möjligheter kommissionen har att avvisa en framställning, som har gjorts av en enskild klagande, sedan kommissionen en gång har förklarat sig behörig att ta upp framställningen. Beslut av detta slag fordrar idag att kommissionen är enhällig. Genom det nu förevarande tilläggsprotokollet ändras denna regel så att avvísingsbeslut skall kunna fattas med en majoritet av 2/3 av kommissionens ledamöter.

Artikel 6

Som nyss nämnts har den nuvarande artikel 30 i konventionen förts över till artikel 28. I stället för den tidigare artikel 30 införs nu en ny bestämmelse i konventionen. Syftet är att rationalisera handläggningen i kommissionen.

I den nya bestämmelsen föreskrivs att kommissionen kan på varje stadium i förfarandet besluta att stryka en framställning från sin ärendeförteckning, i de fall då de faktiska omständigheterna leder till slutsatsen att sökanden inte har för avsikt att fullfölja sin framställning, att saken har lösts eller att det av något annat skäl inte längre är befogat att fortsätta genomgången av framställningen. Kommissionen skall dock fortsätta genomgången i de fall då respekten för de mänskliga rättigheterna kräver det.

När kommissionen beslutar att stryka en framställning från sin förteckning efter att ha tagit upp den, skall den enligt punkt 2 arbeta ut en rapport. Denna skall innehålla en redogörelse för de faktiska omständigheterna, beslutet om att framställningen strukits och skälen till detta. Rapporten skall överlämnas till parterna samt till ministerkommittén för kännedom. Kommissionen kan offentliggöra den. Kommissionen kan även besluta att åter ta upp en framställning i sin ärendeförteckning, om den anser att omständigheterna berättigar en sådan åtgärd.

Genom artikel 7 ges nuvarande punkt 1 i artikel 31 en ny lydelse. Ändringen är redaktionell och avser endast bestämmelsens inledning. Bestämmelsen inleds idag med orden "Om en lösning icke kunnat uppnås, skall kommissionen — —". Denna text föreslås utbytt mot "Om genomgången av en framställning inte har fullföljts i enlighet med artikel 28 (punkt 2), 29 eller 30, skall kommissionen — —".

Artikel 8

Genom artikel 8 ges artikel 34 i konventionen, som fick sin nuvarande lydelse genom tilläggsprotokoll nr 3, ny lydelse. I artikeln föreskrivs att kommissionens beslut fattas med en majoritet av närvarande och röstande ledamöter. F. n. finns endast ett undantag från denna regel, nämligen bestämmelsen i artikel 29 (se i det föregående). Genom att nya artikel 20 (punkt 3) innehåller regler om att de där avsedda kommittéerna skall fatta beslut enhälligt måste undantag göras också för denna situation i förevarande bestämmelse.

Artikel 9

Genom artikel 9 ges artikel 40 i konventionen, som fick sin nuvarande lydelse genom tilläggsprotokoll nr 5, ny lydelse. Artikeln innehåller i sex punkter bestämmelser om val av ledamöter i domstolen och om ledamöternas mandattid. I en ny sjunde punkt införs nu i likhet med vad som har skett betr. kommissionen i nya artikel 23 vissa regler om domstolsledamöternas ställning i personligt hänseende. I den nya punkten föreskrivs att domstolens ledamöter skall tjänstgöra i sin personliga egenskap. Under sin ämbets tid får de inte inneha något annat uppdrag som är oförenligt med deras oberoende och opartiskhet såsom ledamöter av domstolen eller de krav som ställs på detta ämbete.

Artikel 10

Genom artikel 10 ändras nuvarande artikel 41 i konventionen. Bestämmelsen handlar om val av ordförande och vice ordförande i domstolen. F. n. skall ordförande och vice ordförande väljas för tre år. Genom ändringen blir det möjligt att välja ytterligare en vice ordförande för samma period.

Artikel 11

Genom artikel 11 ändras nuvarande artikel 43 i konventionen. Bestämmelsen innehåller regler om att domstolen skall bestå av en kammare med sju domare när den prövar ett mål. Ändringen innebär att en sådan kammare i framtiden skall bestå av nio domare.

Artiklarna 12–14 innehåller slutbestämmelser. Frågan om ratifikation (artikel 12) och ikraftträdande (artikel 13) har berörts i avsnitt 1. Det bör noteras att samtliga parter i konventionen måste samtycka till ändringarna för att protokollet skall träda i kraft.

3 Föredraganden

Mitt förslag: Riksdagen bör godkänna protokoll nr 8 till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Skälen för mitt förslag: Genom den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och de till konventionen hörande tilläggsprotokollen har inom Europarådets ram skapats ett viktigt instrument på området för de mänskliga rättigheterna. Jag hade nyligen anledning att närmare beröra rättighetskatalogen i samband med att regeringen beslöt föreslå riksdagen att anta det sjunde tilläggsprotokollet till konventionen (se prop. 1984/85: 123). När jag nu tar upp frågan om godkännande av det åttonde tilläggsprotokollet är det emellertid inte rättighetskatalogen som sådan som åktualiseras.

De ändringar som föreslås i protokoll nr 8 berör i stället de organ som upprättats för att övervaka konventionens tillämpning. Kontrollorganen är i första hand den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna och den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Europarådets ministerkommitté har också vissa uppgifter enligt konventionen, men dessa berörs inte nu. Protokoll nr 8 innehåller regler om ändringar i proceduren inför kommissionen och domstolen.

Ett av de grundläggande problemen när det gäller internationella överenskommelser till skydd för de mänskliga rättigheterna är hur man skall åstadkomma en effektiv övervakning av att de fördragsslutande staterna fullgör de förpliktelser som de har iklätt sig. Det kontrollsystem som upprättats genom den europeiska konventionen får betraktas som utomordentligt långtgående vid en jämförelse med andra fördrag på området, t. ex. de som upprättats inom FN.

Under den europeiska konventionens snart tjugofemåriga historia har antalet ärenden som kommissionen och domstolen haft att behandla ökat avsevärt. Domstolen har vid detta laget avkunnat över 100 domar. Den mest dramatiska ökningen i arbetsbördan faller dock på kommissionen.

Följande siffror kan vara av intresse i sammanhanget (Källa: Kommissionens "Survey of Activities and Statistics 1984"):

	1955–1984	Endast 1984
Registrerade framställningar	11 295	586
Beslut om avvisning utan yttrande från vederbörande regering	9 262	450
Beslut om avvisning efter yttrande från vederbörande regering	924	78
Beslut om att framställningen skall prövas i sak	380	54
Rapporter till ministerkommittén i sakfrågan	158	19
Rapporter till ministerkommittén om uppgörelse i godo	31	5

Det bör noteras att alla framställningar inte registreras. Kommissionen tillämpar ett summariskt förfarande i sådana fall då framställningarna uppenbart inte kan komma under dess prövning. I sådana fall läggs upp provisoriska akter. Antal sådana akter uppgick till 28 315 under åren 1973–1984. Motsvarande siffra för år 1984 var 3 007.

Kommissionen sammanträder numera minst fem gånger om året, vid varje tillfälle under en 14-dagarsperiod.

Problemen med den allt större anhopningen av mål inför kommissionen och domstolen har alltmera kommit i blickpunkten vid de diskussioner som på senare tid förts mellan företrädare för Europarådets stater. Frågan berördes bl. a. vid en ministerkonferens i Wien i mars 1985.

En vid denna konferens antagen resolution om konventionens kontrollsystem tar upp frågan om kontrollorganens möjligheter att fungera effektivt. Resolutionen grundas på en schweizisk rapport som rekommenderar en sammanslagning på sikt av kommissionen och domstolen till ett enda heltidsarbetande organ, en domstol för mänskliga rättigheter. Resolutionens rekommendationer präglas av en försiktigare inställning till reformer. Sålunda rekommenderas ministerkommittén att uppdraga åt existerande behöriga expertorgan att med prioritet studera ytterligare förbättringar i konventionens kontrollsystem och lägga fram förslag. Vidare uppmanas ministerkommittén att bl. a. vidta omedelbara åtgärder för att förbättra konventionsorganens och sekretariatspersonalens arbetsförhållanden. Resolutionen avslutas med en uppmaning till stater som inte redan har erkänt den enskilda klagorätten och domstolens behörighet att på nytt noga undersöka möjligheten att göra detta.

Ministerkommittén har i maj tillsatt en expertkommitté för att studera och lägga fram förslag i syfte att skapa bättre arbetsförhållanden för konventionsorganen och sekretariatspersonalen. Framtiden får utvisa vilka reformer som kan genomföras på detta område. Jag vill bara här notera att den avvägning som har skett när det gäller kompetensfördelningen mellan kommissionen, domstolen och ministerkommittén har tillkommit efter noggranna överväganden.

I avvaktan på resultatet av det pågående utredningsarbetet bör emellertid en begränsad reform genomföras. Det åttonde tilläggsprotokollet innehåller regler som avser att rationalisera arbetet främst i kommissionen. Enligt min mening bör dessa ändringar antas. Jag anser det angeläget att samtliga konventionsstater snarast ratificerar protokollet, så att handläggningstiderna och målbalansen kan nedbringas.

Den viktigaste nyheten är reglerna i artikel 20 i konventionen (artikel 1 i tilläggsprotokollet) om möjlighet för kommissionen att arbeta på kamrar. F. n. föreligger inte någon sådan möjlighet, utan i princip skall samtliga ledamöter delta när kommissionen utövar sina befogenheter.

Eftersom antalet ledamöter i kommissionen är 21, blir det möjligt att inrätta högst tre kamrar som kan arbeta parallellt. Det bör observeras att en kammare inte får ta upp annat än framställningar som har lämnats in av enskilda. En kammare får inte heller pröva viktigare frågor som rör tolkningen eller tillämpningen av konventionen. Genom ändringen bör det bli möjligt att uppnå en snabbare takt i beslutsprocessen.

Av stor betydelse blir också möjligheten enligt artikel 20 punkt 3 att tillsätta kommittéer med befogenhet att avvisa framställningar. En förutsättning för att ett sådant avvisningsbeslut skall få meddelas är att kommittén är enhällig och att beslut kan fattas på grundval av föreliggande material. Att en sådan regel behövs framgår av de siffror som jag nyss har nämnt. Dessa visar att kommissionen varje år mottar ett mycket stort antal framställningar som av formella eller andra skäl måste avvisas av kommissionen.

I princip skall konventionens regler om kommissionen tillämpas också när kommissionens beslutanderätt utövas av en kammare eller en kommitté. Det ligger emellertid i sakens natur att hela kommissionen måste besluta i viktigare frågor. I den nya artikel 20 föreskrivs därför att hela kommissionen skall handlägga ansökningar som har getts in av en konventionsstat samt frågor om hänskjutande av ärenden till domstolen och om fastställande av kommissionens arbetsordning. Vidare får kommissionen alltid besluta att överta handläggningen av en framställning som har hänskjutits till en kammare eller kommitté.

De ändringar som föreslås i artiklarna 21 och 23 i konventionen (artiklarna 2 och 3 i tilläggsprotokollet) fordrar enligt min mening inte någon närmare kommentar.

Ändringen i artikel 28 i konventionen (artikel 4 i tilläggsprotokollet) får närmast betraktas som redaktionell; genom att nuvarande artiklarna 28 och 30 har sammanförts, har utrymme skapats för en ny artikel 30 (se i det följande).

F. n. krävs att kommissionen är enhällig, om den vill avvisa en enskild framställning som har tagits upp. Genom en ändring i artikel 29 i konventionen (artikel 5 i tilläggsprotokollet) blir det möjligt att fatta sådana avvisningsbeslut med 2/3 majoritet. Enligt min mening är denna ändring lämplig. Det bör observeras att denna regel om beslutförhet blir tillämplig också på kamrar (se nya artikel 20 punkt 2).

Genom den nya artikel 30 (artikel 6 i tilläggsprotokollet) fastslås i vilka fall kommissionen kan besluta att stryka en framställning från ärendeför-

teckningen. Artikeln innebär också den nyheten att kommissionen, om den stryker en framställning från förteckningen, skall arbeta ut en rapport härom, vilken skall överlämnas till parterna och till ministerkommittén för kännedom.

Ändringarna i artiklarna 31 och 34 i konventionen (artiklarna 7 och 8 i tilläggsprotokollet) är av redaktionell natur och kräver knappast någon närmare kommentar.

Den nya artikel 40 i konventionen (artikel 9 i tilläggsprotokollet) innehåller regler om domarnas personliga kvalifikationer (jfr den nya lydelsen av artikel 23 i konventionen).

Genom ändringen i artikel 41 i konventionen (artikel 10 i tilläggsprotokollet) blir det möjligt för domstolen att utse två vice ordförande i stället för som f. n. en vice ordförande. Skälet härtill är att domstolen nu har flera ledamöter än tidigare och att ledamöternas arbetsbörda har ökat avsevärt de senaste åren.

Domstolen sammanträder f. n. på kamrar. Varje kammare har sju ledamöter. Genom ändringen i artikel 43 i konventionen (artikel 11 i tilläggsprotokollet) skall kamrarna i fortsättningen bestå av nio ledamöter. Motiven till denna ändring är att ökningen av antalet ledamöter av domstolen har inneburit att kamrar bestående av sju domare gradvis blivit mindre representativa för domstolen i dess helhet. Detta har i sin tur medfört att kamrarna allt oftare har avstått från att utöva sin jurisdiktion till förmån för domstolen (in pleno). För att motverka denna tendens har antalet ledamöter i kamrarna höjts till nio.

Protokollets slutbestämmelser (artiklarna 12–14) har utformats på sedvanligt sätt. Jag vill särskilt peka på artikel 13. Eftersom protokollet innefattar en ändring i procedurreglerna, krävs att samtliga konventionsstater skall tillräda protokollet för att det skall träda i kraft.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna protokoll nr 8 till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Protocol No. 8 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Protocole No 8 à la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales

The member States of the Council of Europe, signatories to this Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Considering that it is desirable to amend certain provisions of the Convention with a view to improving and in particular to expediting the procedure of the European Commission of Human Rights,

Considering that it is also advisable to amend certain provisions of the Convention concerning the procedure of the European Court of Human Rights,

Have agreed as follows:

Article 1

The existing text of Article 20 of the Convention shall become paragraph 1 of that Article and shall be supplemented by the following four paragraphs:

"2. The Commission shall sit in plenary session. It may, however, set up Chambers, each composed of at least seven members. The Chambers may examine petitions submitted under Article 25 of this Convention which can be dealt with on the basis of established case law or which raise no serious question affecting the interpretation or application of the Convention. Subject to this restriction and to the provisions of paragraph 5 of this Article, the Chambers shall exercise all the powers conferred on the Commission by the Convention.

The member of the Commission elected in respect of a High Contracting Party against which a petition has been lodged shall have the right to sit on a Chamber to which that petition has been referred.

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Protocole à la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée «la Convention»),

Considérant qu'il convient d'amender certaines dispositions de la Convention en vue d'améliorer et plus particulièrement d'accélérer la procédure de la Commission européenne des Droits de l'Homme,

Considérant qu'il est également opportun d'amender certaines dispositions de la Convention relatives à la procédure de la Cour européenne des Droits de l'Homme,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Le texte de l'article 20 de la Convention devient le paragraphe 1 du même article et est complété par quatre paragraphes ainsi rédigés:

"2. La Commission siège en séance plénière. Toutefois, elle peut constituer en son sein des Chambres, composées chacune d'au moins sept membres. Les Chambres peuvent examiner les requêtes introduites en application de l'article 25 de la présente Convention qui peuvent être traitées sur la base d'une jurisprudence établie ou qui ne soulèvent pas de question grave relative à l'interprétation ou à l'application de la Convention. Dans ces limites, et sous réserve du paragraphe 5 du présent article, les Chambres exercent toutes les compétences confiées à la Commission par la Convention.

Le membre de la Commission élu au titre de la Haute Partie Contractante contre laquelle une requête a été introduite a le droit de faire partie de la Chambre saisie de cette requête.

*Översättning***Protokoll nr 8 till konventionen
angående skydd för de mänskliga
rättigheterna och de grundläggande
friheterna**

Europarådets medlemsstater, som undertecknat detta protokoll till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, vilken undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad "konventionen"),

som beaktar att det är önskvärt att ändra vissa bestämmelser i konventionen i syfte att förbättra och särskilt att påskynda förfarandet vid den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna,

som beaktar att det även är tillrådligt att ändra vissa bestämmelser i konventionen rörande förfarandet vid den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna,

har kommit överens om följande.

Artikel 1

Nuvarande text i artikel 20 i konventionen blir punkt 1 i den artikeln, och följande fyra punkter läggs till:

"2. Kommissionen skall sammanträda i plenum. Den kan dock upprätta kammare, som var och en skall bestå av minst sju ledamöter. Kamrarna kan genomgå framställningar ingivna enligt artikel 25 i denna konvention, vilka kan handläggas på grundval av vedertagen rättspraxis och inte ger upphov till någon viktig fråga rörande tolkningen eller tillämpningen av konventionen. Med förbehåll för denna inskränkning samt för bestämmelserna i punkt 5 i denna artikel skall kamrarna utöva alla de befogenheter som kommissionen tilldelats i konventionen.

Den ledamot av kommissionen vars inval skett med hänsyn till en hög fördragsslutande part, mot vilken en framställning har ingivits, skall äga rätt att ta säte i den kammare till vilken framställningen hänskjuits.

3. The Commission may set up committees, each composed of at least three members, with the power, exercisable by a unanimous vote, to declare inadmissible or strike from its list of cases a petition submitted under Article 25, when such a decision can be taken without further examination.

4. A Chamber or committee may at any time relinquish jurisdiction in favour of the plenary Commission, which may also order the transfer to it of any petition referred to a Chamber or committee.

5. Only the plenary Commission can exercise the following powers:

- a. the examination of applications submitted under Article 24;
- b. the bringing of a case before the Court in accordance with Article 48 a;
- c. the drawing up of rules of procedure in accordance with Article 36."

Article 2

Article 21 of the Convention shall be supplemented by the following third paragraph:

"3. The candidates shall be of high moral character and must either possess the qualifications required for appointment to high judicial office or be persons of recognised competence in national or international law."

Article 3

Article 23 of the Convention shall be supplemented by the following sentence:

"During their term of office they shall not hold any position which is incompatible with their independence and impartiality as members of the Commission or the demands of this office."

Article 4

The text, with modifications, of Article 28 of the Convention shall become paragraph 1

3. La Commission peut constituer en son sein des Comités, composés chacun d'au moins trois membres, avec le pouvoir de déclarer à l'unanimité, irrecevable ou rayée du rôle, une requête introduite en application de l'article 25, lorsqu'une telle décision peut être prise sans plus ample examen.

4. Une Chambre ou un Comité peut, en tout état de la cause, se dessaisir en faveur de la Commission plénière, laquelle peut aussi évoquer toute requête confiée à une Chambre ou à un Comité.

5. Seule la Commission plénière peut exercer les compétences suivantes:

- a. l'examen des requêtes introduites en application de l'article 24;
- b. la saisine de la Cour conformément à l'article 48 a;
- c. l'établissement du règlement intérieur conformément à l'article 36.»

Article 2

L'article 21 de la Convention est complété par un paragraphe 3 ainsi rédigé:

«3. Les candidats devront jouir de la plus haute considération morale et réunir les conditions requises pour l'exercice de hautes fonctions judiciaires ou être des personnes reconnues pour leurs compétences en droit national ou international.»

Article 3

L'article 23 de la Convention est complété par la phrase ainsi rédigée:

«Durant tout l'exercice de leur mandat, ils ne peuvent assumer de fonctions incompatibles avec les exigences d'indépendance, d'impartialité et de disponibilité inhérentes à ce mandat.»

Article 4

Le texte, modifié, de l'article 28 de la Convention devient le paragraphe 1 du même ar-

3. Kommissionen kan tillsätta kommittéer, var och en bestående av minst tre ledamöter, med befogenhet att genom enhälligt omröstning förklara att den avvisar eller från ärendeförteckningen stryker en framställning som ingivits enligt artikel 25, när ett sådant beslut kan fattas utan ytterligare genomgång.

4. En kammare eller kommitté kan när som helst avsäga sig domsrätten till förmån för hela kommissionen, som även kan bestämma att en framställning som hänskjutits till en kammare eller kommitté skall återföras till kommissionen.

5. Endast hela kommissionen kan utöva följande befogenheter:

- a) genomgång av ansökningar som ingivits enligt artikel 24;
- b) hänskjutande av ett ärende till domstolen enligt artikel 48 a;
- c) fastställande av arbetsordning enligt artikel 36."

Artikel 2

Till artikel 21 i konventionen läggs följande tredje punkt:

"3. Kandidaterna skall vara moraliskt högtstående och antingen uppfylla de villkor som erfordras för utnämning till högre domarebefattning eller vara personer med erkänd kompetens inom nationell eller internationell rätt."

Artikel 3

Till artikel 23 i konventionen läggs följande mening:

" Under sin mandattid skall de inte inicha sådan ställning som är oförenlig med deras oberoende och opartiskhet som ledamöter av kommissionen eller med de krav som kan ställas på ämbetet."

Artikel 4

Den ändrade texten i artikel 28 i konventionen blir punkt 1 i den artikeln, och den

of that Article and the text, with modifications, of Article 30 shall become paragraph 2. The new text of Article 28 shall read as follows:

“Article 28

1. In the event of the Commission accepting a petition referred to it:

a. it shall, with a view to ascertaining the facts, undertake together with the representatives of the parties an examination of the petition and, if need be, an investigation, for the effective conduct of which the States concerned shall furnish all necessary facilities, after an exchange of views with the Commission;

b. it shall at the same time place itself at the disposal of the parties concerned with a view to securing a friendly settlement of the matter on the basis of respect for Human Rights as defined in this Convention.

2. If the Commission succeeds in effecting a friendly settlement, it shall draw up a Report which shall be sent to the States concerned, to the Committee of Ministers and to the Secretary General of the Council of Europe for publication. This Report shall be confined to a brief statement of the facts and of the solution reached.”

Article 5

In the first paragraph of Article 29 of the Convention, the word “unanimously” shall be replaced by the words “by a majority of two-thirds of its members”.

Article 6

The following provision shall be inserted in the Convention:

“Article 30

1. The Commission may at any stage of the proceedings decide to strike a petition out of its list of cases where the circumstances lead to the conclusion that:

ticle et le texte, modifié, de l'article 30 devient le paragraphe 2. Le nouveau texte de l'article 28 se lit comme suit:

«Article 28

1. Dans le cas où la Commission retient la requête:

a. afin d'établir les faits, elle procède à un examen contradictoire de la requête avec les représentants des parties et, s'il y a lieu, à une enquête pour la conduite efficace de laquelle des Etats intéressés fourniront toutes facilités nécessaires, après échange de vues avec la Commission;

b. elle se met en même temps à la disposition des intéressés en vue de parvenir à un règlement amiable de l'affaire qui s'inspire du respect des Droits de l'Homme, tels que les reconnaît la présente Convention.

2. Si elle parvient à obtenir un règlement amiable, la Commission dresse un rapport qui est transmis aux Etats intéressés, au Comité des Ministres et au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, aux fins de publication. Ce rapport se limite à un bref exposé des faits et de la solution adoptée.»

Article 5

Au premier alinéa de l'article 29 de la Convention, les mots «à l'unanimité» sont remplacés par les mots «à la majorité des deux-tiers de ses membres».

Article 6

La disposition suivante est insérée dans la Convention:

«Article 30

1. A tout moment de la procédure, la Commission peut décider de rayer une requête du rôle lorsque les circonstances permettent de conclure que:

ändrade texten i artikel 30 blir punkt 2. Den nya texten i artikel 28 får följande lydelse:

”Artikel 28

1. Då en framställning tas upp, skall kommissionen:

a) till utrönande av de faktiska omständigheterna i fallet, genomgå framställningen tillsammans med representanter för parterna samt, om det behövs, förcta en undersökning, för vars effektiva genomförande de berörda staterna efter utbyte av synpunkter med kommissionen skall lämna allt erforderligt bistånd;

b) samtidigt ställa sig till de berörda parternas förfogande i syfte att nå en reglering av frågan i godo på grundval av respekten för de mänskliga rättigheterna, sådana de definierats i denna konvention.

2. Om kommissionen lyckas åstadkomma en uppgörelse i godo, skall den utarbeta en rapport som skall tillställas de berörda staterna, ministerkommittén och Europarådets generalsekreterare för offentliggörande. Rapporten skall begränsas till en kort redogörelse för de faktiska omständigheterna och för den lösning som uppnåtts.”

Artikel 5

I den första punkten i artikel 29 i konventionen ersätts ordet ”enhälligt” med orden ”med en majoritet av två tredjedelar av dess ledamöter”.

Artikel 6

Följande bestämmelse införs i konventionen:

”Artikel 30

1. Kommissionen kan på varje stadium av förfarandet besluta att stryka en framställning från sin ärendeförteckning, i de fall då de faktiska omständigheterna leder till slutsatsen att:

- a. the applicant does not intend to pursue his petition, or
- b. the matter has been resolved, or
- c. for any other reason established by the Commission, it is no longer justified to continue the examination of the petition.

However, the Commission shall continue the examination of a petition if respect for Human Rights as defined in this Convention so requires.

2. If the Commission decides to strike a petition out of its list after having accepted it, it shall draw up a Report which shall contain a statement of the facts and the decision striking out the petition together with the reasons therefor. The Report shall be transmitted to the parties, as well as to the Committee of Ministers for information. The Commission may publish it.

3. The Commission may decide to restore a petition to its list of cases if it considers that the circumstances justify such a course."

Article 7

In Article 31 of the Convention, paragraph 1 shall read as follows:

"1. If the examination of a petition has not been completed in accordance with Article 28 (paragraph 2), 29 or 30, the Commission shall draw up a Report on the facts and state its opinion as to whether the facts found disclose a breach by the State concerned of its obligations under the Convention. The individual opinions of members of the Commission on this point may be stated in the Report."

Article 8

Article 34 of the Convention shall read as follows:

"Subject to the provisions of Articles 20 (paragraph 3) and 29, the Commission shall take its decisions by a majority of the members present and voting."

- a. le requérant n'entend plus la maintenir, ou
- b. le litige a été résolu, ou
- c. pour tout autre motif, dont la Commission constate l'existence, il ne se justifie plus de poursuivre l'examen de la requête.

Toutefois, la Commission poursuit l'examen de la requête si le respect des Droits de l'Homme garantis par la Convention l'exige.

2. Si la Commission décide de rayer une requête du rôle après l'avoir retenue, elle dresse un rapport qui comprend un exposé des faits et une décision motivée de radiation du rôle. Le rapport est transmis aux parties ainsi que, pour information, au Comité des Ministres. La Commission peut le publier.

3. La Commission peut décider la réinscription au rôle d'une requête lorsqu'elle estime que les circonstances le justifient.»

Article 7

A l'article 31 de la Convention, le paragraphe 1 se lit comme suit:

«1. Si l'examen d'une requête n'a pas pris fin en application des articles 28 (paragraphe 2), 29 ou 30, la Commission rédige un rapport dans lequel elle constate les faits et formule un avis sur le point de savoir si les faits constatés révèlent, de la part de l'Etat intéressé, une violation des obligations qui lui incombent aux termes de la Convention. Les opinions individuelles des membres de la Commission sur ce point peuvent être exprimées dans ce rapport.»

Article 8

L'article 34 de la Convention se lit comme suit:

«Sous réserve des dispositions des articles 20 (paragraphe 3) et 29, les décisions de la Commission sont prises à la majorité des membres présents et votant.»

- a) sökanden inte har för avsikt att fullfölja sin framställning eller
- b) saken har lösts eller
- c) det av någon annan av kommissionen fastställd anledning inte längre är befogat att fortsätta prövningen av framställningen.

Kommissionen skall dock fortsätta att genomgå en framställning i de fall då respekten för de mänskliga rättigheterna, sådana de definierats i denna konvention, så kräver.

2. När kommissionen beslutar att från sin förteckning stryka en framställning som den har tagit upp, skall den utarbета en rapport, vilken skall innehålla en redogörelse för de faktiska omständigheterna samt beslutet om att framställningen strukits och skälen härtill. Rapporten skall överlämnas till parterna samt till ministerkommittén för kännedom. Kommissionen kan offentliggöra den.

3. Kommissionen kan besluta att åter ta upp en framställning i sin ärendeförteckning, om den anser att omständigheterna berättigar en sådan åtgärd."

Artikel 7

I artikel 31 i konventionen får punkt 1 följande lydelse:

"1. Om genomgången av en framställning inte har fullföljts i enlighet med artikel 28 (punkt 2), 29 eller 30, skall kommissionen utarbета en rapport om de faktiska omständigheterna samt ange huruvida kommissionen anser desamma innebära att den ifrågavarande staten brutit mot sina förpliktelser enligt konventionen. Varje kommissionsledamots individuella mening på denna punkt kan komma till uttryck i rapporten."

Artikel 8

Artikel 34 i konventionen får följande lydelse:

"Med förbehåll för bestämmelserna i artiklarna 20 (punkt 3) och 29 skall kommissionen fatta sina beslut med en majoritet av närvarande och röstande ledamöter."

Article 9

Article 40 of the Convention shall be supplemented by the following seventh paragraph:

“7. The members of the Court shall sit on the Court in their individual capacity. During their term of office they shall not hold any position which is incompatible with their independence and impartiality as members of the Court or the demands of this office.”

Article 10

Article 41 of the Convention shall read as follows:

“The Court shall elect its President and one or two Vice-Presidents for a period of three years. They may be re-elected.”

Article 11

In the first sentence of Article 43 of the Convention, the word “seven” shall be replaced by the word “nine”.

Article 12

1. This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe signatories to the Convention, which may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval, or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 13

This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expira-

Article 9

L'article 40 de la Convention est complété par un paragraphe 7 ainsi rédigé:

«7. Les membres de la Cour siègent à la Cour à titre individuel. Durant tout l'exercice de leur mandat, ils ne peuvent assumer de fonctions incompatibles avec les exigences d'indépendance, d'impartialité et de disponibilité inhérentes à ce mandat.»

Article 10

L'article 41 de la Convention se lit comme suit:

«La Cour élit son Président et un ou deux Vice-Présidents pour une durée de trois ans. Ils sont rééligibles.»

Article 11

A la première phrase de l'article 43 de la Convention, le mot «sept» est remplacé par le mot «neuf».

Article 12

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe signataires de la Convention, qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

- a. signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, ou
- b. signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 13

Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration

Artikel 9

Till artikel 40 i konventionen läggs följande sjunde punkt:

”7. Domstolens ledamöter skall tjänstgöra i sin personliga egenskap. Under sin ämbets-tid får de inte inneha något uppdrag som är oförenligt med deras oberoende och opartisk-het såsom ledamöter av domstolen eller de krav som ställs på detta ämbete.”

Artikel 10

Artikel 41 i konventionen får följande lydelse:

”Domstolen väljer ordförande och en eller två vice ordförande för en period av tre år. Dessa kan omväljas.”

Artikel 11

I första meningen i artikel 43 i konventionen byts ordet ”sju” ut mot ordet ”nio”.

Artikel 12

1. Detta protokoll står öppet för undertecknande av de medlemsstater i Europarådet som har undertecknat konventionen, vilka kan uttrycka sitt samtycke till att vara bundna genom:

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller

b) undertecknande med förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, följt av ratifikation, godtagande eller godkännande.

2. Ratifikations-, godtagande-, eller godkännandeinstrument skall deponeras hos Europarådets generalsekreterare.

Artikel 13

Detta protokoll träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången

tion of a period of three months after the date on which all Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 12.

Article 14

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. the date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 13;
- d. any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Vienna, this 19th day of March 1985, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

d'une période de trois mois après la date à laquelle toutes les Parties à la Convention auront exprimé leur consentement à être liées par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 12.

Article 14

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- c. la date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à l'article 13;
- d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Vienne, le 19 mars 1985, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

av en period på tre månader efter den dag då alla parter i konventionen har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av protokollet i enlighet med bestämmelserna i artikel 12.

Artikel 14

Europarådets generalsekreterare skall underrätta Europarådets medlemsstater om:

- a) undertecknande;
- b) deponering av ratifikations-, godtagande-, eller godkännandeinstrument;
- c) dag för protokollets ikraftträdande enligt artikel 13;
- d) andra åtgärder, notifikationer eller meddelanden som rör protokollet.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta protokoll.

Upprättat i Wien den 19 mars 1985 på engelska och franska, vilka båda texter har samma giltighet, i ett enda exemplar, som skall deponeras i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekreterare skall översända bestyrkta kopior till varje medlemsstat i Europarådet.

